

5. Vrije tijd

Jongeren van 12–24 jaar beschikken over ongeveer zes uur vrije tijd per dag. Relatief veel jongeren tot 18 jaar doen aan lichamelijke sportbeoefening, hobby's en kunstzinnige activiteiten. Vanaf 18 jaar wordt dat minder en hebben ze meer belangstelling voor uitgaan. In vergelijking met de bevolking vanaf 25 jaar nemen jongeren minder deel aan culturele en recreatieve activiteiten. In 2001 had tweederde van de jeugd tot 25 jaar thuis de beschikking over een pc met internetaansluiting. Bijna iedere 12–24-jarige is wel eens het internet op geweest. Ruim de helft van de jeugd rekent zich tot een kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering, al gaat slechts een deel hiervan regelmatig naar een kerkdienst.

5.1 Vrijtijdsbesteding

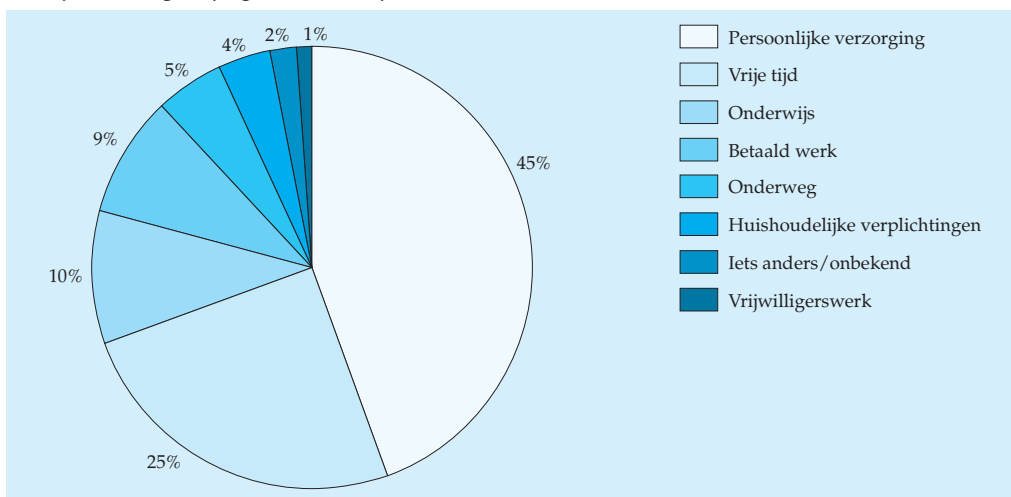
Vrije tijd kan op vele manieren ingevuld worden. Jongeren besteden hun vrije tijd op een andere wijze dan personen vanaf 25 jaar. Ook tussen jongeren onderling bestaan verschillen in vrijtijdsbesteding. Naarmate de leeftijd stijgt, ontstaan andere interesses. Bovendien zijn er verschillen in vrijtijdsgedrag tussen jongens en meisjes.

24 uur per dag

Hoe ziet een dag van 12–24-jarigen eruit? Bijna de helft van de dag wordt besteed aan persoonlijke verzorging: slapen, wassen, aankleden en thuis eten. Niet alle jongeren gaan naar school of doen betaald werk, maar gemiddeld besteden jongeren bijna 2,5 uur aan onderwijs en ruim 2 uur aan betaald werk. Ze zijn ongeveer 1 uur onderweg om het werk of de onderwijsinstelling te bereiken of om bijvoorbeeld boodschappen te doen. Dat is nagenoeg net zoveel tijd als aan huishoudelijk werkzaamheden wordt besteed. Gemiddeld houden jongeren 6 uur vrije tijd over.

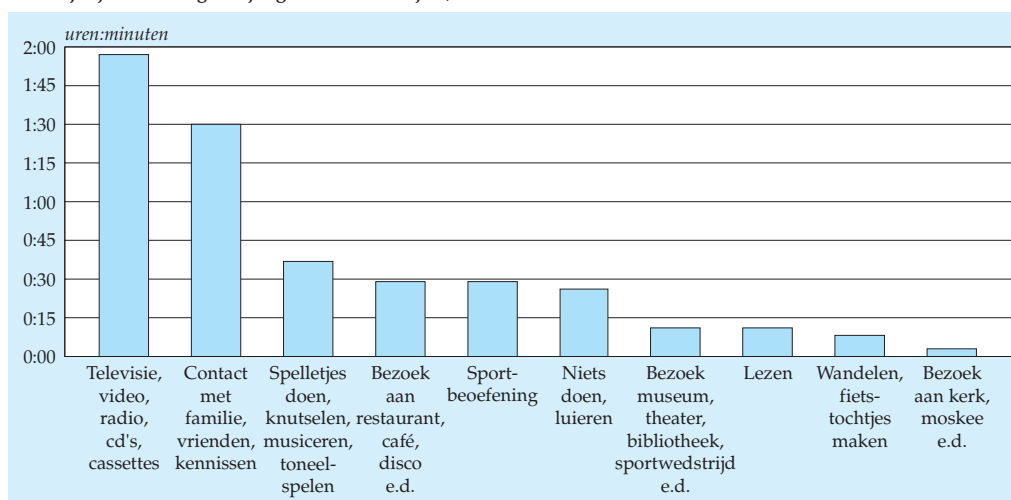
Een groot deel van deze vrije tijd, gemiddeld bijna 2 uur per dag, wordt doorgebracht met televisie of video kijken of luisteren naar muziek. Contacten met familieleden, vrienden en kennissen nemen 1,5 uur in beslag. Met spelletjes, knutselen, musiceren of toneelspelen zijn jongeren ongeveer een 0,5 uur per dag bezig. Dit is net zoveel tijd als ze aan 'nietsdoen en luiëren', 'bezoek aan restaurant, café, disco' en 'sportbeoefening' besteden.

5.1 Tijdsbesteding van jongeren van 12-24 jaar, 2001

Bron: CBS - POLS.

5.2 Vrijtijdsbesteding van jongeren van 12-24 jaar, 2001

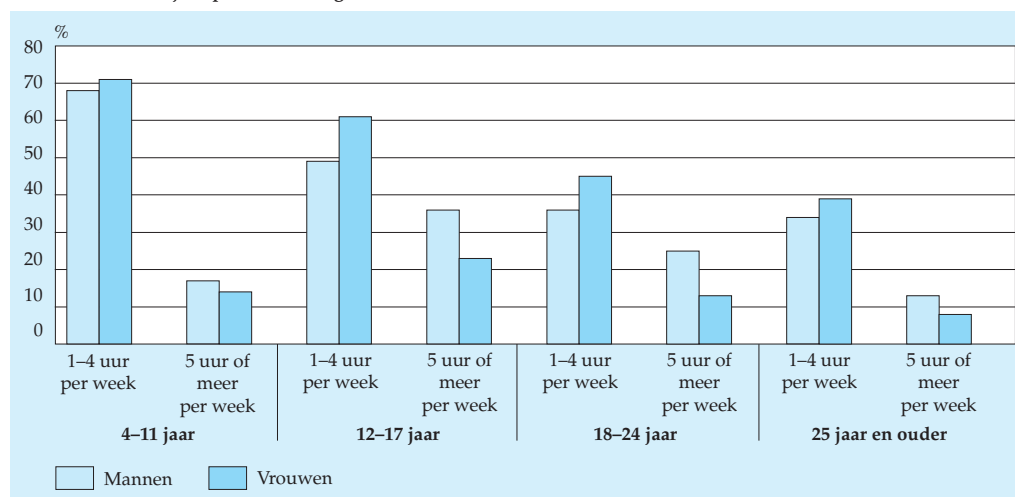
Bron: CBS - POLS.

Sportdeelname

De sportdeelname is groot onder jongeren. Ruim acht van de tien jongeren tot 18 jaar beoefenen minimaal een uur per week lichamelijke sport. Het aandeel sportbeoefenaren neemt af naarmate de leeftijd stijgt. Van de 18-24-jarigen sporten nog zes van de tien jongeren en voor personen vanaf 25 jaar geldt dit voor bijna de helft. Meisjes doen in sportdeelname nauwelijks onder voor jongens, maar ze besteden wel minder tijd aan hun sport. In de leeftijdsgroep van 12-17 jaar is ruim eenderde van de jongens minimaal vijf uur per week ac-

tief. Een ruime meerderheid van de meisjes in dezelfde leeftijd sport tussen de een tot vijf uur per week. Dit verschil blijft ook op latere leeftijd bestaan.

5.3 Uren lichamelijke sportbeoefening, 2001

Bron: CBS - POLS.

Denksporten zoals dammen, schaken, bridgen of puzzelen zijn activiteiten die jongeren minder aanspreken en vooral door 25-plussers worden gebezigd. Relatief meer jongeren dan 25-plussers sporten in verenigingsverband. Ruim een kwart van de bevolking vanaf 18 jaar is lid van een sportvereniging. Van de 18-24-jarigen is 41 procent lid; 46 procent van de mannen en 37 procent van de vrouwen.

Hobby's

Relatief veel jongeren nemen deel aan verenigingsactiviteiten. Ongeveer tweederde van de 4-17-jarigen en de helft van de 18-24-jarigen doet minstens eenmaal per maand mee aan een activiteit die in verenigingsverband georganiseerd wordt. Een klein deel is lid van een hobbyvereniging. Doe-het-zelven aan de eigen woning is een activiteit die vooral door volwassenen wordt beoefend.

Een kwart van de 15-24-jarigen is minimaal een uur per week bezig met zingen en muziek maken. In de vrije tijd bespeelt 15 procent van de jongeren minimaal een uur per week een muziekinstrument. Jongeren besteden meer tijd aan muziek maken dan 25-plussers.

Met creatieve vormen van vrijetijdsbesteding zoals tekenen, schilderen of ander grafisch werk houdt 29 procent van de 12-17-jarigen zich minimaal een uur per week bezig. Ook hier daalt het aandeel beoefenaren bij het stijgen van de leeftijd. Onder de 18-24-jarigen tekent of schildert nog 15 procent en onder de bevolking vanaf 25 jaar daalt dit percentage tot 9.

Tabel 5.4
Hobby's, 2001

	Lid van			Minstens een keer per maand verenigings- activiteit	Beoefent minstens een uur per week			
	Hobby- vereniging	Muziek- school ¹⁾	Teken- academie ²⁾		Doe-het- zelven eigen woning ³⁾	Zingen, muziek maken ³⁾	Bespelen muziek- instrument	Tekenen
	%							
Mannen								
4-11 jaar				64				
12-17 jaar		41	3	69	8	18	15	29
18-24 jaar	8	14	1	51	20	22	12	15
25 jaar en ouder	11	8	4	44	51	13	10	8
Vrouwen								
4-11 jaar				72				
12-17 jaar		38	1	61	6	34	19	29
18-24 jaar	4	16	6	45	13	25	11	15
25 jaar en ouder	6	19	11	42	22	17	6	10

¹⁾ Vraag gesteld aan personen van 12 jaar en ouder, die aangeven dat ze wekelijks in hun vrije tijd een muziekinstrument bespelen.

²⁾ Vraag gesteld aan personen van 12 jaar en ouder, die aangeven dat ze wekelijks in hun vrije tijd tekenen, schilderen of ander grafisch werk verrichten.

³⁾ Vraag gesteld aan personen van 15 jaar en ouder.

Bron: CBS - POLS.

Culturele activiteiten

Ter stimulering van de cultuurdeelname onder jongeren bestaat het Cultureel Jongeren Paspoort voor jongeren van 12-27 jaar. Hiermee krijgen ze korting op toegangskaartjes van musea en andere culturele instellingen. Twee van de tien 12-24-jarigen zijn in het bezit van deze CJP-pas. Toch trekken musea relatief weinig jongeren; 6 procent van hen bezoekt vaker dan drie keer per jaar een museum tegen 10 procent van de 25-plussers. Ook klassieke concerten krijgen weinig jongeren op bezoek. De jeugd heeft meer belangstelling voor popconcerten. Deze worden door 13 procent van de 18-24-jarigen minimaal vier keer per jaar bezocht.

De bioscoop en het filmhuis zijn erg in trek bij de jongeren. Bijna driekwart van de 15-24-jarigen pakt minimaal vier keer per jaar een bioscoopje. Met name jongeren in de leeftijd 18-24 jaar zijn frequente bioscoopgangsters. Ongeveer vier van de tien kijken minimaal een keer per maand naar een bioscoopfilm.

Tabel 5.5
Cultuurdeelname, 2001

	4-11 jaar	12-17 jaar	18-24 jaar	25 jaar en ouder
	%			
Vaker dan drie keer per jaar naar				
Museum	7	6	5	10
Klassiek concert ¹⁾		1	2	4
Popconcert ¹⁾		3	13	12
Toneel ²⁾		8	11	9
Bioscoop ²⁾		70	74	21

¹⁾ Vraag gesteld aan personen van 12-29 jaar.

²⁾ Vraag gesteld aan personen van 15 jaar en ouder.

Bron: CBS - POLS.

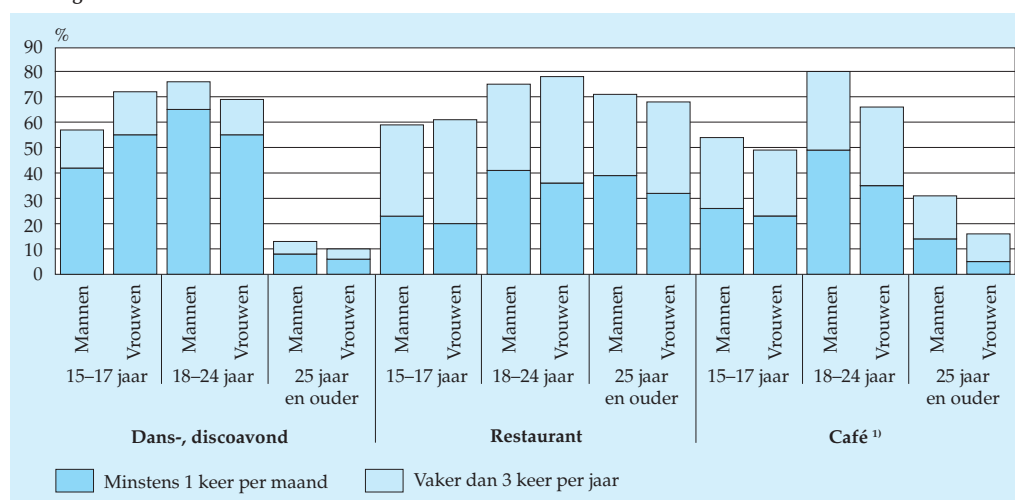
Uitgaan

Jongeren zijn echte stappers. Ruim eenderde van de 15-24-jarigen zit wekelijks in het café. Daarnaast bezoekt nog eens bijna eenderde een tot vier keer per maand een café. Vooral onder jongeren van 18-24 jaar is het café populair, zeker bij de jongens. De helft van hen drinkt wekelijks een drankje in het café en drie van de tien doen dit niet wekelijks maar wel een paar keer per maand.

De disco is eveneens het territorium van de jeugd. Zeven van de tien jongeren gaan regelmatig, minimaal vier keer per jaar, dansen. Ruim de helft doet dit zelfs maandelijks. Van de bevolking vanaf 25 jaar bezoekt 12 procent met enige regelmaat een disco- of dansavond. Evenals in het café zijn jongeren van 18-24 jaar daar de meest fervente bezoekers. Zes van de tien gaan maandelijks naar een discotheek. De disco heeft grote aantrekkingskracht op jonge meisjes; 55 procent van de 15-17-jarige meisjes gaat er maandelijks heen. Bij de jongens komt de belangstelling voor de disco wat later. Op 18-24-jarige leeftijd gaat ongeveer tweederde van de jongens maandelijks naar de disco, terwijl dit onder de 15-17-jarige jongens 'slechts' 42 procent is.

De 18-24-jarigen zijn regelmatige restaurantbezoekers; driekwart eet minimaal vier keer per jaar buitenshuis. De 25-plussers doen er met 69 procent nauwelijks voor onder. Van de jongeren van 15-17 jaar gaat 60 procent regelmatig buitenshuis eten.

5.6 Uitgaan 2001

¹⁾ Minstens 1 keer per week en 1-3 keer per maand.

Bron: CBS - POLS.

Recreatieve activiteiten

De natuur spreekt jongeren minder aan dan 25-plussers. In verhouding maken minder jongeren regelmatig uitstapjes in de vrije natuur. Ook fietsen en wandelen minder jongeren regelmatig voor het plezier dan 25-plussers. Uitstapjes naar een grote speeltuin of dierentuin zijn typisch recreatieve bestemmingen voor gezinnen met kleine kinderen. Jongeren nemen hier relatief weinig aan deel. Het pretpark geniet meer populariteit onder jongeren en wordt door 8 procent minimaal vier keer per jaar bezocht.

Vakanties

Kinderen tot 18 jaar gaan meestal nog met hun eigen ouders of die van een vriend of vriendin mee op vakantie. Jongeren van 18-24 jaar brengen veelal hun vakantie met leeftijdgenoten door. In 2001 is ongeveer 81 procent van de kinderen tot 18 jaar op vakantie geweest. Gemiddeld gingen deze kinderen 1,6 keer op vakantie. Relatief minder jongeren van 18-24 jaar gingen op vakantie (65%); zij brachten gemiddeld 1,5 vakantie per vakantieganger door. Dit is beduidend minder vaak dan het aantal vakanties van 25-plussers, die gemiddeld 1,9 keer op vakantie gingen.

Tabel 5.7
Recreatieve activiteiten, 2001

	Regelmatig wandelen		Regelmatig fietsen		Maakt vaker dan drie keer per jaar een uitstapje naar: ¹⁾			
	Participatie	5 uur of meer per week ²⁾	Participatie	5 uur of meer per week ²⁾	Vrije natuur	Grote speeltuin	Pretpark	Grote dierentuin
	%							
Mannen								
12-17 jaar	25	16	39	31	35	3	9	2
18-24 jaar	35	14	23	16	49	2	5	3
25 jaar en ouder	61	22	52	25	73	10	5	7
Vrouwen								
12-17 jaar	38	11	36	23	39	5	10	5
18-24 jaar	50	11	27	16	55	6	9	7
25 jaar en ouder	64	24	52	23	71	9	4	7

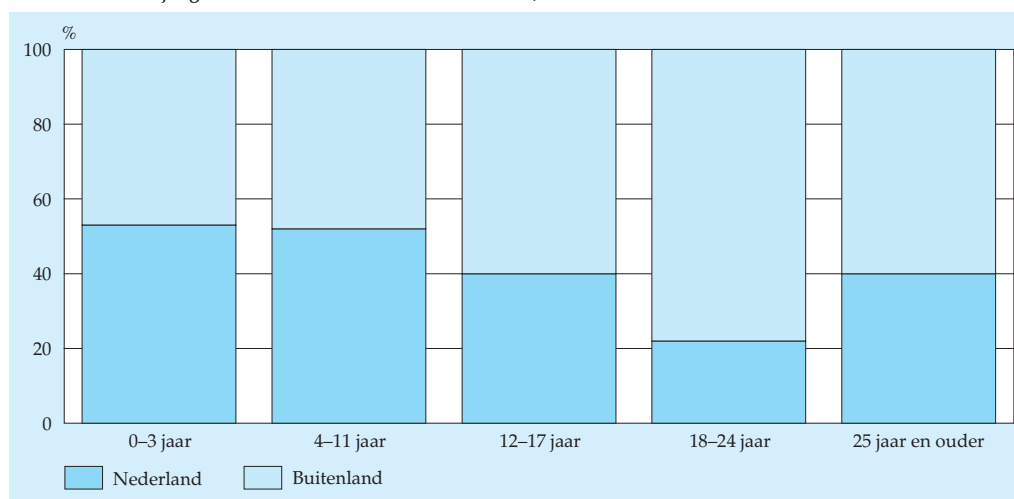
¹⁾ Vraag gesteld aan personen van 15 jaar en ouder.

²⁾ Vraag gesteld aan personen van 12 jaar en ouder, die regelmatig wandelen respectievelijk fietsen.

Bron: CBS - POLS.

De helft van de kinderen tot 18 jaar is in eigen land op vakantie geweest. Favoriete vakantiebestemmingen voor hen zijn in Nederland de bosrijke gebieden van Noord-Brabant en Limburg, de natuur in Noord-Oost Nederland en de kuststreek. Bij de buitenlandse vakanties van kinderen staat Frankrijk op de eerste plaats gevolgd door Spanje, Duitsland en Oostenrijk.

5.8 Vakantie van jongeren in Nederland en in het buitenland, 2001

Bron: CBS - Continu Vakantie Onderzoek.

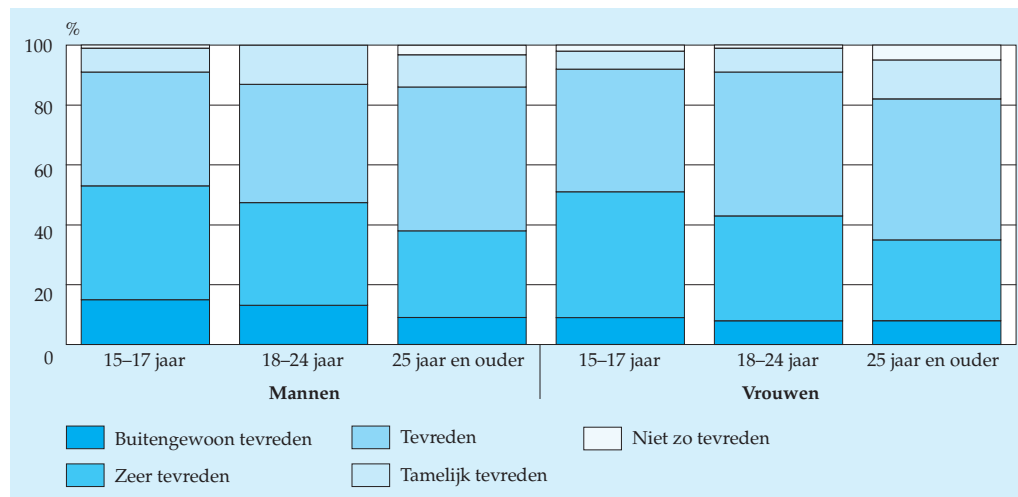
Jongeren van 18–24 jaar gaan veel naar het buitenland op vakantie; bijna acht van de tien vakanties van deze groep zijn in het buitenland doorgebracht. Spanje en Frankrijk zijn voor de 18–24-jarigen veruit de meest populaire bestemmingen. Op ruime afstand volgen Turkije en Griekenland. Jongeren die in Nederland blijven voor hun vakantie trekken vooral naar de kuststreek en naar Noord-Brabant en Limburg.

Gemiddeld wordt voor vakanties met minderjarige kinderen per persoon 330 euro uitgegeven. De groep 18–24-jarigen spendeert gemiddeld een bedrag van bijna 600 euro per persoon per vakantie. Daarmee geven zij iets meer uit per vakantie dan mensen van 25 jaar en ouder. Ongeacht leeftijd wordt aan een binnenlandse vakantie aanzienlijk minder uitgegeven dan aan een buitenlandse vakantie.

Tevredenheid vrijetijdsbesteding

Een duidelijke meerderheid van de jongeren is tevreden, zeer tevreden of zelfs buitengewoon tevreden met de vrijetijdsbesteding. Van de 15–24-jarigen is 10 procent tamelijk tevreden en slechts 1 procent is niet zo tevreden over de wijze waarop de vrije tijd wordt doorgebracht. Onder de 25-plussers bevinden zich meer personen die een betere invulling van hun vrije tijd wensen: 12 procent is tamelijk tevreden en 4 procent is niet zo tevreden.

5.9 Tevredenheid met de vrijetijdsbesteding, 2001

Bron: CBS - POLS.

5.2 Mediagebruik

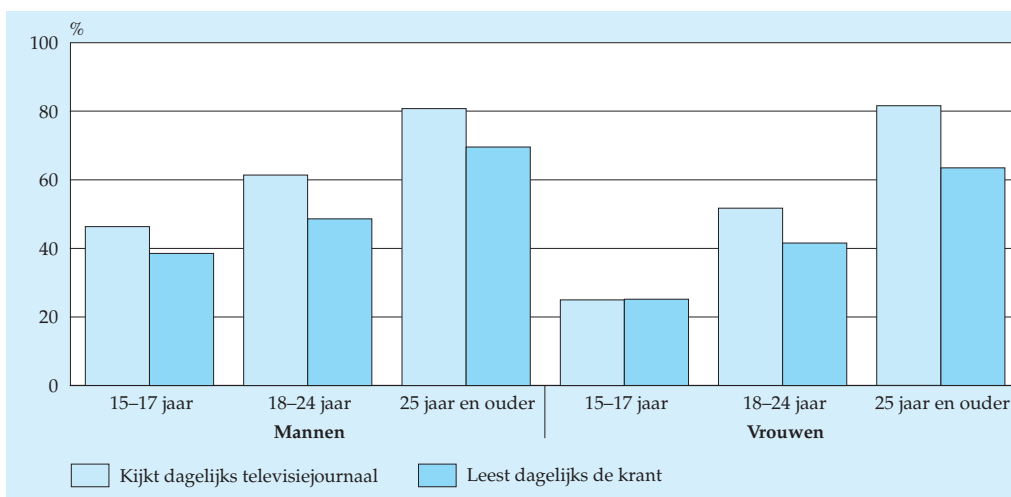
Televisie kijken, krant lezen

De jeugd kijkt veel televisie. Van 4–11-jarige kinderen kijkt 59 procent meer dan 9 uur per week naar de televisie. De 12–17-jarigen brengen de meeste uren achter de televisie door. In deze leeftijd zitten jongens meer uren achter de buis dan meisjes; acht van de tien jongens en zeven van de tien meisjes kijken minimaal 10 uur per week. Boven de 18 jaar neemt het televisiekijken iets af.

De belangstelling voor het televisiejournaal neemt toe met de leeftijd. Dagelijks volgt ruim een op de drie 15–17-jarigen, ruim de helft van de 18–24-jarigen en acht van de tien 25-plussers het journaal op televisie. Bijna twee keer zoveel jongens als meisjes van 15–17 jaar kijken naar het journaal.

Ruim de helft van de 4–24-jarigen heeft een dagblad in zijn/haar huishouden. Als er een krant in huis is, wil dit nog niet zeggen dat deze ook gelezen wordt. Bovendien kan de krant ook ergens anders dan thuis gelezen worden. Van de jongeren lezen vier van de tien dagelijks een krant. Net als bij het kijken naar het televisiejournaal wordt de krant op 15–17-jarige leeftijd meer door jongens dan door meisjes gelezen.

5.10 Dagelijks kijken naar het televisiejournaal en het lezen van de krant, 2001

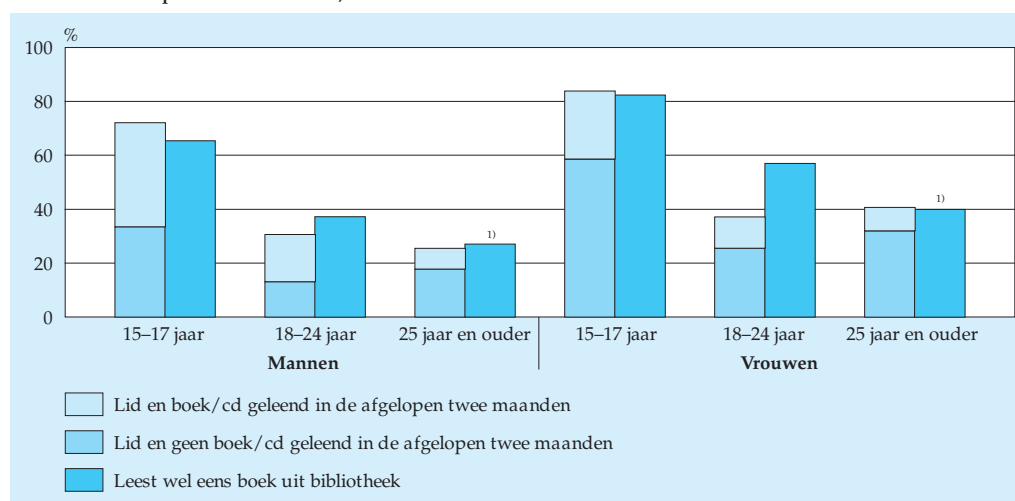

Bron: CBS - POLS.

Bibliotheek

Bijna de helft van de jongeren is lid van de bibliotheek. Vooral 15–17-jarigen hebben een lidmaatschapskaart; ongeveer driekwart. Vanaf 18 jaar heeft nog maar eenderde een bibliotheeklidmaatschap. Meer meisjes en vrouwen dan jongens en mannen lenen boeken, platen, cd's en dergelijke van de bibliotheek. Al van jongs af aan lezen meer vrouwen dan mannen boeken uit de bibliotheek.

5.11 Lidmaatschap van de bibliotheek, 2001

¹⁾ 25-29 jaar.

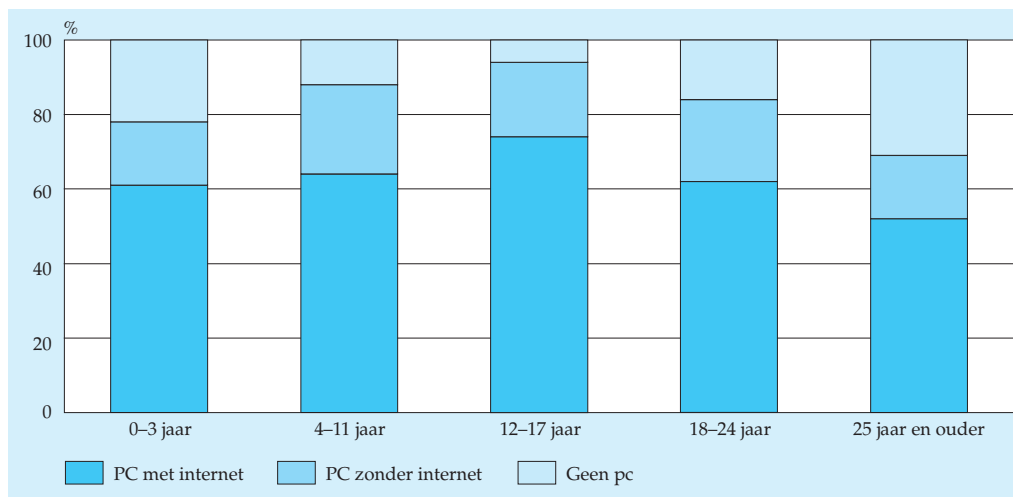
Bron: CBS - POLS.

Computergebruik

De personal computer (pc) is bijna niet meer weg te denken uit de huishoudens in Nederland. Bijna negen van de tien jongeren beschikken thuis over een pc. Vooral 12-17-jarigen hebben thuis de beschikking over een pc. Bij jongeren van 18-24 jaar ligt het aandeel dat thuis over een pc kan beschikken met 84 procent iets lager. Dit komt waarschijnlijk doordat veel jongeren van deze leeftijd het ouderlijk huis hebben verlaten en zich de aanschaf van een pc (nog) niet kunnen veroorloven. Toch hebben in verhouding meer 18-24-jarigen thuis een pc tot hun beschikking dan personen vanaf 25 jaar.

Niet alleen hebben veel jongeren in hun eigen huishouden een pc tot hun beschikking; zij maken er ook veelvuldig gebruik van. Bijna de helft van de 12-24-jarigen met een pc thuis kruipt er dagelijks achter. Bijna een kwart van de bevolking vanaf 25 jaar laat thuis de pc ongebruikt; onder jongeren is dit 8 procent. Mannen maken vaker gebruik van de pc thuis dan vrouwen. Dit is al op jonge leeftijd het geval. Meer jongens dan meisjes zitten dagelijks thuis achter de pc.

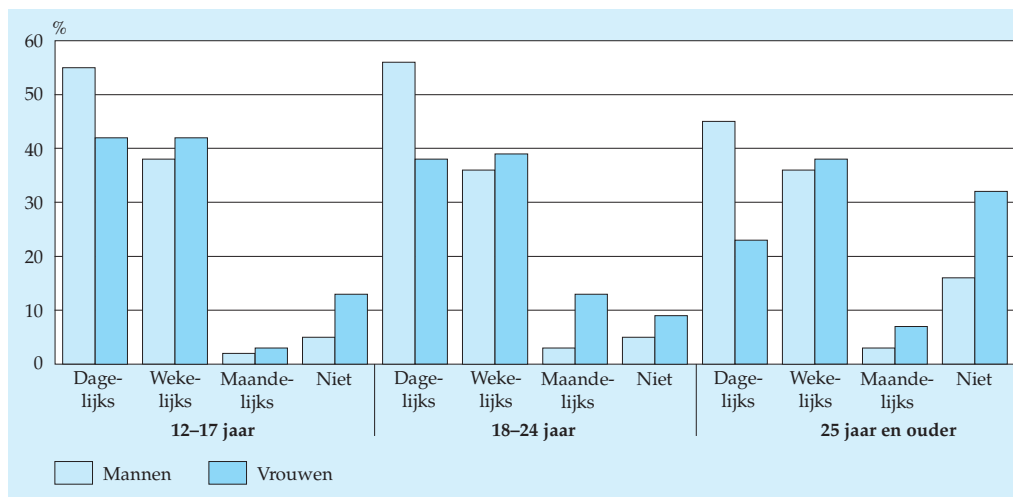
5.12 Bezit thuis pc en internet via pc, 2001

Bron: CBS - POLS.

Het gebruik van een pc is niet gebonden aan huis. Ruim driekwart van de jongeren gebruikt een pc ergens anders dan thuis, bijvoorbeeld op school, op het werk of bij vrienden. Gemiddeld brengen de 12-24-jarige computergebruikers twaalf uur per week achter het beeldscherm door. Jongens zitten gemiddeld meer uren achter de pc dan meisjes.

5.13 Computergebruik thuis, 2001

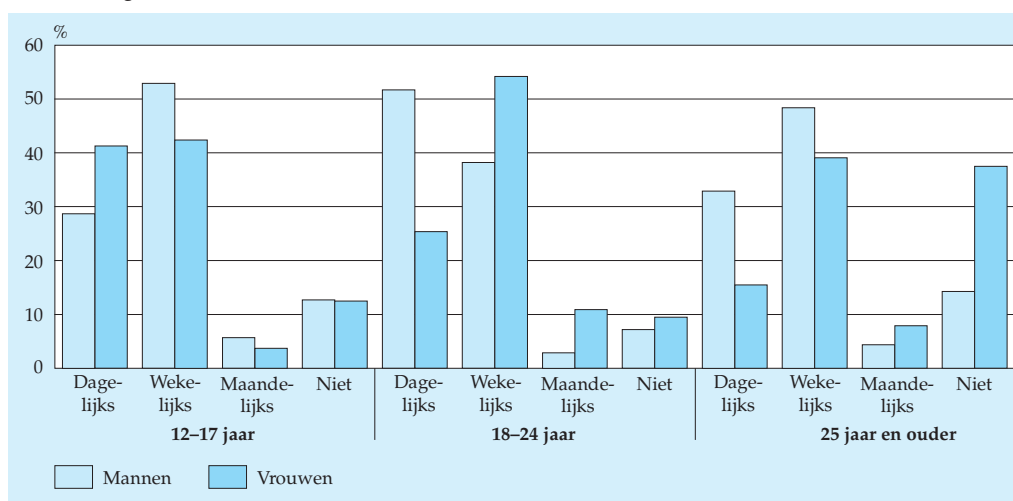
Bron: CBS/SCP - Pilotonderzoek ict-gebruik.

De jonge computergebruikers zijn vaardig in het gebruik. Bijna alle 12-24-jarige computergebruikers kunnen overweg met besturingsprogramma's, zoals Windows, en met tekstverwerkingsprogramma's. Ook presentatieprogramma's en spreadsheetprogramma's hebben geen geheimen voor meer dan de helft van de jongeren. Jongeren beschikken over meer computervaardigheden dan 25-plussers.

De elektronische snelweg

Veel pc's hebben tegenwoordig een aansluiting op het internet. Bijna tweederde van de jongeren heeft thuis via de pc toegang tot het wereldwijde web. De participatie op de elektronische snelweg is onder jongeren veel hoger dan onder personen vanaf 25 jaar. Met 97 procent hebben bijna alle 12-24-jarigen ooit wel eens geïnternet. Van de mensen van 25 jaar en ouder is minder dan 60 procent wel eens het internet op geweest. Negen van de tien jongeren die thuis over een internetaansluiting beschikken, maken hiervan ook gebruik. Dagelijks is 38 procent van de 12-24-jarigen thuis actief op het internet. Bijna de helft is wekelijks op het internet te vinden.

5.14 Internetgebruik thuis, 2001

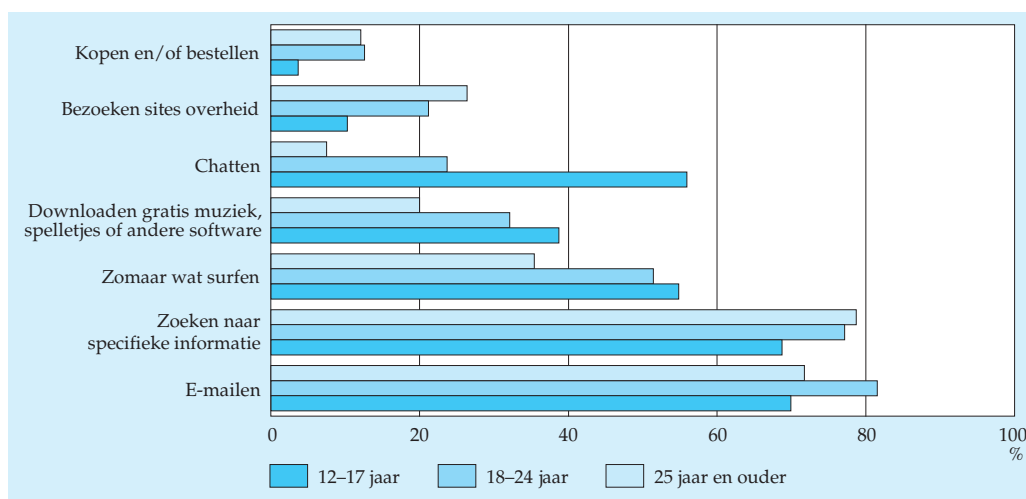

Bron: CBS/SCP - Pilotonderzoek ict-gebruik.

Net als de bevolking vanaf 25 jaar gebruiken veel jongeren het internet om te e-mailen en te zoeken naar specifieke informatie. Zomaar wat surfen en downloaden van gratis muziek, spelletjes of andere software zijn daarentegen meer bezigheden van de jeugdige internetter. Met 'chatten' spannen de 12-17-jarigen de kroon. Vooral voor meisjes is het een favoriete bezigheid: twee van de drie 12-17-jarige meisjes 'chat'. Van de jongens in deze leeftijd 'chat' de helft. Voor veel meisjes leidt het e-mailen en 'chatten' tot nieuwe vriendschappen of tot

contact met andere mensen met dezelfde interesses. Jongens houden zich meer bezig met het downloaden van informatie.

5.15 Activiteiten op het internet, 2001

Bron: CBS/SCP - Pilotonderzoek ict-gebruik.

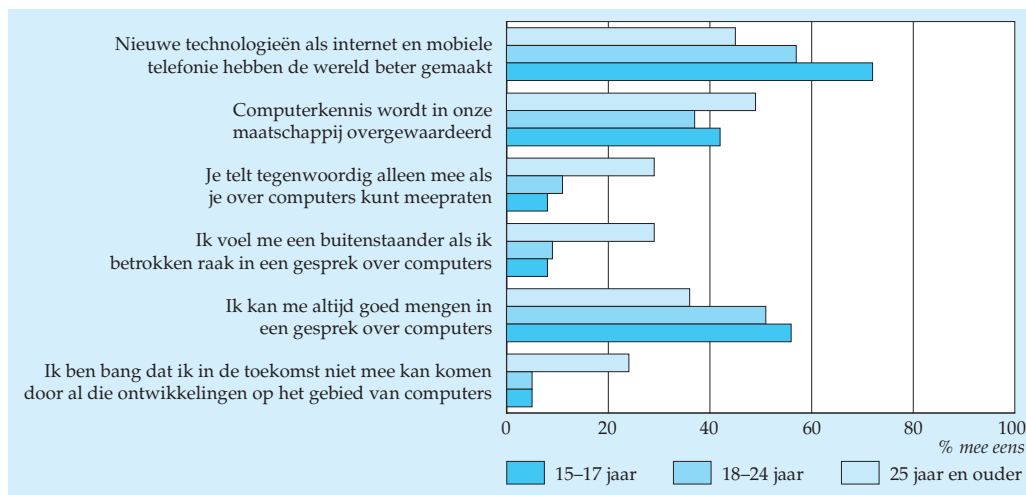
Attitudes

Dat de hedendaagse jeugd opgroeit in een informatie- en communicatiemaatschappij komt ook tot uiting in haar houding ten opzichte van moderne ict-hulpmiddelen. Deze verschilt duidelijk met die van de bevolking vanaf 25 jaar. Over het algemeen staan jongeren positiever tegenover computers dan 25-plussers.

Zes van de tien 15-24-jarigen zijn het eens met de stelling dat nieuwe technologieën als internet en mobiele telefonie de wereld beter hebben gemaakt. Van de 25-plussers is 45 procent deze mening toegedaan. Relatief minder jongeren vinden dat computerkennis in onze maatschappij overgewaardeerd wordt. Volgens een van de tien jongeren tel je alleen mee als je kunt meepraten in gesprekken over computers. Van de bevolking vanaf 25 jaar is 29 procent deze mening toegedaan.

Ook de eigen positie van jongeren in de moderne maatschappij wordt positiever beoordeeld. Nog geen 10 procent voelt zich een buitenstaander in gesprekken over computers, de helft kan zich goed mengen in gesprekken over computers en slechts 5 procent is bang in de toekomst niet meer mee te kunnen door alle ontwikkelingen op het gebied van computers.

5.16 Attitudes ten aanzien van ict, 2001

Bron: CBS/SCP - Pilotonderzoek ict-gebruik.

5.3 Overige participatie

Vrijwilligerswerk

Een andere manier om invulling te geven aan de vrije tijd is het verrichten van vrijwilligerswerk. Hiervan is sprake als men onbetaalde activiteiten verricht in organisatorisch verband. Dit vrijwilligerswerk kan variëren van een keer geld inzamelen of een keer per jaar meedoen aan activiteiten van een club, tot een complete dagtaak. Het percentage vrijwilligers onder de bevolking vanaf 18 jaar bedraagt 45 procent.

Hoewel het aandeel vrijwilligers onder jongeren en 25-plussers niet verschilt, zijn er wel enkele verschillen op de diverse onderscheiden maatschappelijke terreinen. Zo doen relatief meer 18-24-jarigen dan 25-plussers vrijwilligerswerk voor organisaties op het gebied van jeugd- en buurthuiswerk, scouting en sportverenigingen. Relatief minder jongeren zijn als vrijwilliger actief voor scholen, organisaties in de verzorgende sfeer, kerken of levensbeschouwelijke groeperingen en arbeidsorganisaties.

De deelname aan vrijwilligerswerk is onder jongens even groot als onder meisjes. Wel zijn meer meisjes dan jongens actief in organisaties op het gebied van de verzorging of verpleging en levensbeschouwelijke organisaties.

Tabel 5.17
Vrijwilligerswerk, 2001

	Mannen		Vrouwen	
	18–24 jaar	25 jaar en ouder	18–24 jaar	25 jaar en ouder
	%			
Vrijwilligerswerk	40	44	43	43
Jeugdwerk	10	4	12	3
School	5	5	7	13
Verzorging, verpleging	1	4	9	13
Sportvereniging	20	17	15	9
Hobbyvereniging	5	6	5	4
Culturele vereniging	2	5	4	4
Levensbeschouwelijke organisatie	3	9	8	9
Arbeidsorganisatie	1	5	1	2
Politieke organisatie	1	2	0	1
Andere organisatie	7	7	7	6

Bron: CBS - POLS.

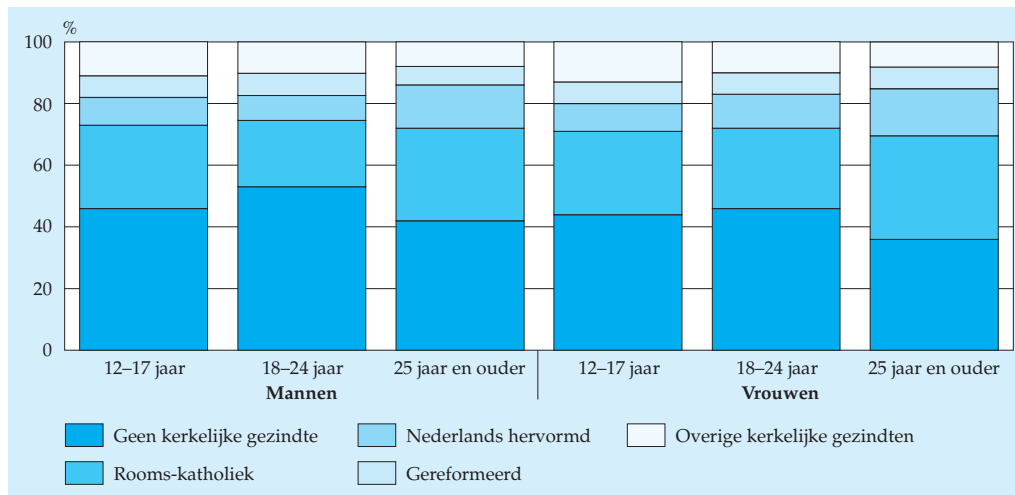
Religieuze participatie

Meer dan de helft van de jongeren van 12–24 jaar rekent zich tot een kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering¹⁾. Een kwart van de jongeren is rooms-katholiek en 16 procent is Nederlands hervormd of gereformeerd. Tot de overige kerkelijke gezindten, waaronder de islam, behoort 11 procent van de jongeren. Jongeren zijn hiermee minder kerkelijk dan 25-plussers; van deze laatste groep rekent 61 procent zich tot een kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering.

Het verschil tussen jongeren en 25-plussers geldt vooral voor de Nederlands Hervormde Kerk. Van de beide jongere leeftijdsgroepen rekent ongeveer 9 procent zich tot de hervormden, terwijl dit bij de 25-plussers 15 procent is. De verschillen tussen de leeftijdsgroepen zijn bij de rooms-katholieken minder omvangrijk. Bij de categorie 'overige kerkelijke gezindten' is sprake van een iets grotere aanhang onder jongeren. Dit komt mede door de relatief grote groep allochtonen onder de jeugd, waarvan een groot deel zich tot de islam rekent.

Bijna 20 procent van de 12–24-jarigen gaat regelmatig, dat wil zeggen minstens een keer per maand naar een religieuze bijeenkomst. Dat is minder vaak dan 25-plussers. Van hen gaat bijna een kwart minstens eens per maand naar de kerk of moskee.

5.18 Kerkelijke gezindte, 2001

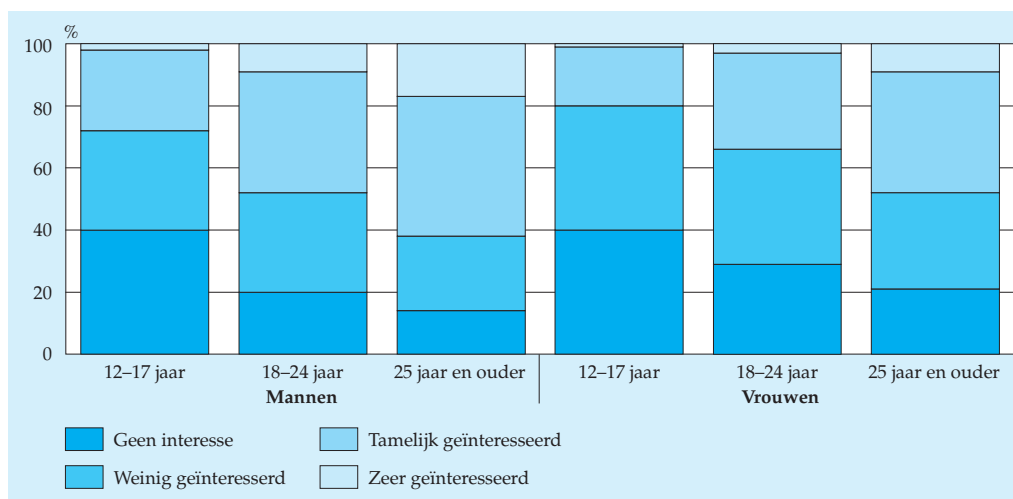
Bron: CBS - POLS.

Politieke interesse

Politieke interesse stijgt met de leeftijd. Driekwart van de 15-17-jarigen zegt slechts weinig of geen belangstelling voor politiek te hebben. Bijna een kwart heeft tamelijk veel interesse en slechts enkele jongeren in deze leeftijd (2%) zijn zeer geïnteresseerd in politieke onderwerpen. De interesse van de 18-24-jarigen is iets groter en van de bevolking vanaf 25 jaar legt een ruime meerderheid tamelijk tot zeer veel politieke interesse aan de dag. Mannen tonen al op jonge leeftijd een grotere belangstelling voor politieke onderwerpen dan vrouwen. Van de 15-17-jarige jongens heeft 29 procent belangstelling, tegen 20 procent van de meisjes. Het verschil is groter bij de 18-24-jarigen; 48 procent van jongens is tamelijk tot zeer geïnteresseerd, tegen 34 procent van de meisjes.

De verschillen tussen de drie leeftijdsgroepen komen ook tot uitdrukking in de deelname aan gesprekken over politiek. Een van de drie 15-17-jarigen zou niet luisteren naar een gesprek over politiek; 43 procent zou daar wel naar luisteren, maar er niet actief aan meedoen en een kwart zou zich wel in zo'n gesprek mengen. De actieve participatie neemt toe naar 39 procent bij de 18-24-jarigen en 48 procent bij de 25-plussers. Vrouwen mengen zich beduidend minder in gesprekken over politiek dan mannen. De kloof tussen de seksen is het grootst bij bevolking vanaf 25 jaar en is beperkt bij de 15-17-jarigen.

5.19 Politieke interesse, 2001

Bron: CBS - POLS.

De band die de kiezer over een langere periode opbouwt met een politieke partij is voor de uiteindelijke partijkeuze van belang, hoewel dat niet betekent dat de stemkeuze een automatisme is. Van het jeugdige electoraat heeft 37 procent en van de bevolking vanaf 25 jaar heeft 59 procent een band met een bepaalde politieke partij. Van de jongeren die een band hebben, geeft tweederde te kennen dat deze tamelijk tot zeer sterk is. Zich aangetrokken voelen tot een bepaalde politieke partij betekent echter niet dat men daar ook lid van wordt. Slechts een op de honderd 18-24-jarigen zegt lid te zijn van een politieke partij. Van de 25-plussers is 4 procent aangesloten bij een politieke partij.

Noot in de tekst

¹⁾ De vraagstelling beïnvloedt de uitkomsten sterk. In andere onderzoeken wordt daarom gebruik gemaakt van de zogenoemde tweetrapsvraagstelling. Eerst wordt dan gevraagd of men zichzelf tot een kerkgenootschap rekent. Wordt die vraag bevestigend beantwoord, dan wordt vervolgens gevraagd naar de kerkelijke gezindte. De resultaten uit deze onderzoeken geven aanmerkelijk lagere aandelen kerkelijken. In 1999 was dit aandeel 37 procent: 18 procent rooms-katholiek, 8 procent Nederlands hervormden, 7 procent gereformeerden en 4 procent 'andere' kerkgenootschappen (SCP, 2000, Secularisatie in de jaren negentig. Kerklidmaatschap, veranderingen in opvattingen en een prognose, p. 13, Den Haag).